

BROEKER

BIJDRAGEN

Uitgave van de Vereniging "Oud Broek in Waterland"

Verschijnt 1 tot 2 maal per jaar.
Wordt aan de leden gratis toegezonden. Redactie-adres: De Erven
26, 1151 AT, Broek in Waterland

Gehele of gedeeltelijke overname van
de inhoud slechts met toestemming.
Copyright ©2002 Broek in Waterland
Nr. 47 (augustus 2002)

Ds. Bernhardinus de Moor (1709 – 1780) en zijn portret op de zolder van Neeltje Pater.

Als na het overlijden van Neeltje Pater in 1789 een inventaris van haar nalatenschap wordt opgemaakt, staat er bij de opsomming van haar inboedel ook een aantal portretten vermeld. Op zichzelf geen opzienbarend verschijnsel, maar voor Broek toch niet zo heel alledaags. Van vroege portretten van Broekers zijn eigenlijk nauwelijks voorbeelden bekend, en dat terwijl twee belangrijke voorwaarden daarvoor, t.w. een sterk ontwikkelde familiezin en materiële welstand, hier bepaald wel aanwezig waren. Bovendien was Amsterdam, waar tientallen portretschilders werkten, ook nog eens heel dichtbij.

Het enig bekende 17de-eeuwse portretje dat uit Broek afkomstig is en daarom misschien ook een Broekse voorstelt, is een op koper geschilderde afbeelding van een vrouwtje, die in 1968 gevonden werd bij de restauratie van Leeteinde 4 – 6. Men heeft het toen overgebracht naar het kantoor van de vereniging 'Hendrick de Keyser', eigenaresse van het pand, maar daar is het later gestolen, zodat het nu alleen nog in foto bekend is (afb. 1).

Van veel later is er dan de reeks pastels die de rondreizende portrettist Berend Kunst (1794 – 1881) hier maakte, waaronder dat van de Broeker schout Cornelis Cornelisz Koker, vroeger in het gemeentehuis en nu bij Oud Broek, plus nog een aantal verspreide losse portretten, zoals dat van de Maire Harmen Bakker (1754 – 1821), maar van een vanouds bestaande traditie kan hier zeker niet gesproken worden. Misschien ontbrak het wel een beetje aan kunstzinnige ontwikkeling, al was die bij een man als Cornelis Schoon, Neeltje's echtgenoot, toch niet geheel afwezig en wist men, als het er op aan kwam, ook wel een eerste-klas bouwmeester als bijvoorbeeld de Amsterdamse stadsarchitect Abraham van der Hart te vinden.

